

fælde, hvor en krigslignende tilstand skulle anerkendes, og tilfælde, hvor der ganske simpelt var tale om en strafforfølgning mod forbrydere, bandeuvæsen og lign., og hvor man ikke burde binde statsmagten til de indskrænkninger og særlige hensyn, som konventionerne forlanger respekteret.

Trods langvarige forhandlinger viste det sig umuligt at nå til en tilfredsstillende afgrænsning eller definition af de forskellige tilfælde, og man enedes da om det kompromis, som art. 3 er udtryk for. Herefter er det blevet gjort til en pligt, såvel for staten som for den anden part i striden, at anerkende visse elementære menneskelige hensyn, såsom at forbyde mord eller lemlæstelse af personer, som har nedlagt våbnene eller er sat udenfor kampen gennem sygdom, sår, internering eller af andre grunde; ligeledes tortur, tagen af gidsler, umenneskelig behandling og navnlig domfældelse eller eksekution uden forudgående rettergang under retligt betryggende garantier, således som de er anerkendt blandt civiliserede nationer.

Et oprørsparti eller en koloni, der vil rive sig løs fra moderlandet, har altså krav på det mindstemål af retsbeskyttelse, som ligger i de anførte bestemmelser, men kan herudover ikke gøre konventionernes indhold gældende, og ikke på grundlag af art. 3 forlange at blive anerkendt som krigsførende eller som selvstændigt subjekt for internationale rettigheder og forpligtelser. Det mere formelle spørgsmål, hvorledes man gennem denne artikel kan pålægge også oprørspartiet eller kolonien de deri foreskrevne forpligtelser, da de jo ikke er parter i konventionerne og ikke har påtaget sig disse forpligtelser, har man ved bestemmelsens formulering set bort fra. Forpligtelsen kan dog tillige begrundes i de almindeligt anerkendte menneskerettigheder.

De „almindelige bestemmelser“, som findes i konventionerne, stemmer ikke helt overens i alle enkeltheder, men indeholder alle en henvisning til, at staterne skal drage omsorg for, at kendskabet til konventio-

ernes indhold bliver udbredt så meget som muligt såvel i freds- som i krigstid. De skal endvidere tilvejebringe de nødvendige lovbestemmelser om straf for personer, som har begået eller beordret alvorlige brud på konventionerne, derunder navnlig forsættigt mord, tortur, umenneskelig behandling, videnskabelige eksperimenter på krigs- og civilfanger m. m. De forpligtiger sig til at eftersøge sådanne personer og stille dem for domstolene.

Slutningsbestemmelserne indeholder visse almindelige regler, der stemmer med, hvad der er almindeligt i sådanne internationale aftaler. Af interesse er, at en opsigelse af konventionerne ikke kan foretages under en konflikt, forinden denne er helt afsluttet. Og opsigelsen kan i intet tilfælde fritage en stat for de humanitære pligter, der følger af de almindelige folkeretlige grundsætninger, således som de fremgår af de sædvaner, der anerkendes mellem civiliserede nationer, af menneskelighedens love og af den offentlige menings krav.

Ved en almindelig bedømmelse af de på konferencen opnåede resultater, vil der være grund til at fremhæve, at der er til vejbragt betydelige fremskridt i sammenligning med de hidtil gældende regler på dette område, uden at det dog kan siges, at et helt tilfredsstillende mål er nået, som jo ville kræve en endnu langt stærkere modarbejdelse af krigen og dennes følger, såvel for de militære styrker som for civilbefolkningen. Det var dog den almindelige mening på konferencen, også blandt stormagters repræsentanter, at allerede de hidtil gældende regler på disse områder har haft en vis betydning under begge de tidligere verdenskrige, og trods mange overtrædelser alligevel har givet et grundlag for gennemførelsen af en retlig ordning, f. eks. af krigsfangerens stilling, samt at den nu vedtagne reform af de hidtil gældende konventioner under alle omstændigheder må betragtes som et meget nyttigt og værdifuldt led i bestræbelserne for at formindske krigens herredømme.

Det mest betydningsfulde resultat er